

Evropská jazyková cena Label

Evropská jazyková cena Label 2023

VÝZVA K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ NA OCENĚNÍ
PRO INOVATIVNÍ PROJEKTY
V OBLASTI JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Evropská jazyková cena Label je aktivitou Evropské komise, která podporuje **kvalitní inovativní projekty z oblasti jazykového vzdělávání** a zajišťuje jejich větší publicitu, inspiruje další učitele k přejímání těchto aktivit ve výuce jazyků, pomáhá jim zařadit nové inovativní prvky do jazykové výuky a celkově zvyšuje zájem o oblast jazykového vzdělávání. Na národní úrovni Evropskou jazykovou cenu Label administruje Dům zahraniční spolupráce ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Evropskou jazykovou cenu Label lze udělit jakémukoli inovativnímu projektu z oblasti jazykového vzdělávání ve fázi realizace s již prokazatelnými výsledky nebo úspěšně ukončenému. Projekt předložený k ocenění musí splňovat obecná kritéria stanovená Evropskou komisí a alespoň jednu z evropských nebo národních priorit.

Přihlášky budou hodnoceny ve dvou kategoriích:

1. Projekty Erasmus+ financované v projektovém období 2021-2027 a ukončené v období 1.1. – 31.12.2022 v těchto sektorech:

Klíčová akce 1 (KA1): školní vzdělávání, odborné vzdělávání a příprava, vzdělávání dospělých

Klíčová akce 2 (KA2): školní vzdělávání, odborné vzdělávání a příprava, vzdělávání dospělých, vysokoškolské vzdělávání

2. Ostatní inovativní projekty v oblasti jazykového vzdělávání ukončené v období 1.1. – 31.12.2022:

Projekty Erasmus+ financované v programovém období 2014–2020

Ostatní projekty (eTwinning, aktivity neziskových organizací, jazykových škol apod.)

Evropské a národní priority 2023:

1. Podpora nově příchozích migrantů a vysídlených dětí a mladých lidí v jejich potřebách jazykového vzdělávání

Vzhledem k výraznému nárůstu počtu uprchlíků, k němuž došlo mezi lety 2014 a 2016, se členské státy a vzdělávací instituce obecně stále více zabývají vytvářením strategií účinného začleňování mladých uprchlíků do vzdělávání a z těchto zkušeností lze čerpat odborné poznatky. Od začátku války na Ukrajině v únoru 2022 je příliv vysídlených ukrajinských dětí mnohem větší než cokoli, čemu byly vzdělávací systémy do té doby vystaveny. To zvyšuje již tak silný tlak, s nímž se musí školy a jejich podpůrné agentury vyrovnávat v souvislosti s přetrvávajícím narušením vzdělávání způsobeným pandemií Covid-19. Projekty by měly prozkoumat opatření zaměřená na podporu nově příchozích migrantů a vysídlených dětí z Ukrajiny, která se v širším smyslu zaměřují na zvýšení inkluзивity vzdělávacích institucí. Může jít například o inkluзивní pedagogické přístupy, v jejichž rámci se kulturní a sociální identity studujících migrantů považují za přednosti, a nikoli za nedostatky či omezení. V oblasti školního vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy může například podpora vícejazyčnosti a „povědomí o významu jazyků“ – kdy jsou všechny jazyky, jimiž žáci, rodiče a další zúčastněné strany ve školách hovoří, vítány a oceňovány společně s jazyky hostitelské země – zlepšit studijní výsledky a zároveň posílit jejich pocit sounáležitosti a pohody ve škole. Inkluзивní pedagogické přístupy a vzdělávací prostředí jsou založeny na dialogu se všemi aktéry a s celou školní komunitou, včetně zapojení rodičů a dalších zúčastněných stran.

2. Profesní rozvoj učitelů se zaměřením na začleňování a mezikulturní dialog, zejména pokud jde o zvýšenou jazykovou rozmanitost ve třídě

Oceněné projekty by měly zkoumat postupy, které pomáhají řešit zvýšenou rozmanitost ve školách v Evropě. Může se jednat například o iniciativy a pedagogické postupy přispívající ke zvyšování dovedností a odborných znalostí učitelů a pedagogických pracovníků obecně pro výuku ve vícejazyčných a multikulturních kontextech, programy počáteční odborné přípravy vyučujících (ITT) a dalšího profesního rozvoje (CPD), včetně pracovníků v oblasti předškolního vzdělávání a péče, podporu a jasnou vizi vedení školy v oblasti inkluze. Zpráva Eurydice „Integrace žáků-migrantů do škol v Evropě“ z roku 2019 uvádí, že zejména výuka v širším vícejazyčném a multikulturním vzdělávacím rámci, kde se oceňují jazyk(y) a kultura (kultury) migrantů, má dva významné přínosy pro vzdělávání. Za prvé pomáhá žákům-migrantům naučit se snadněji vyučovací jazyk a za druhé jim také dává šanci pozitivním způsobem formovat svou vlastní identitu, protože jejich jazyk(y) a kultura (kultury) jsou oceňovány společně s jazykem a kulturou hostitelské země. Interkulturní vzdělávání může vytvořit potřebný prostor a podmínky pro všechny žáky z různých jazykových a kulturních prostředí (v dané zemi narozené žáky stejně jako migranty), aby dokázali komunikovat, učit se společně a rozvíjet se jako jednotlivci, kteří si

uvědomují svou vlastní kulturní identitu a respektují kulturní identity ostatních. To posiluje inkluzivnější školu.

3. Podpora projektů zaměřených na menšiny a regionální jazyky jako prostředek šíření myšlenky rovnosti, sociální soudržnosti a aktivního občanství

Začleňování a respektování bohaté kulturní rozmanitosti Evropy je jednou z priorit a cílů Evropské komise. Jazyková rozmanitost je zakotvena v článku 22 Listiny základních práv Evropské unie. Respektování práv příslušníků menšin je jedním ze základních prvků Listiny. Článek 3 dále uvádí, že Unie respektuje svou bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost a zajišťuje ochranu a rozvoj evropského kulturního dědictví. Tato rozmanitost je tedy neodmyslitelnou součástí evropské identity. Doporučení Rady o komplexním přístupu k výuce a studiu jazyků rozvíjí myšlenku „povědomí o významu jazyků“ a odkazuje na stávající praxi ve dvojjazyčných a vícejazyčných regionech, kde se „domácí“ jazyky, regionální nebo menšinové jazyky vyučují spolu s dalšími vyučovacími jazyky. Ve dvojjazyčných regionech a vícejazyčných třídách po celé Evropě lze nalézt mnoho zajímavých pedagogických přístupů. Publikace Eurydice přináší konkrétní přehled zaměřený na opatření přijatá vzdělávacími orgány na podporu výuky regionálních a menšinových jazyků ve školách v Evropě. Projekty nesoucí ocenění Label by měly tyto postupy ilustrovat a zaměřovat se především na šíření myšlenky rovnosti, sociální soudržnosti a aktivního občanství.

4. Studium jazyků, které podporuje osobní růst dospělých účastníků vzdělávání

Projekty nesoucí ocenění Label by měly hledat možnosti, jak uplatňovat metody a techniky jazykové výuky, které mohou umožnit práci s dospělými účastníky vzdělávání s omezenými příležitostmi, a zejména s nízkou kvalifikací. Tyto projekty mohou podporovat osvojování jazyka prostřednictvím mentoringu, seberozvoje a úkolů z reálného života, které povzbuzují dospělé účastníky vzdělávání k tomu, aby čelili většímu počtu složitějších výzev a posilovali své sebevědomí. Tyto projekty by měly dospělým účastníkům vzdělávání pomoci posílit klíčové kompetence a motivovat je k dalšímu vzdělávání. Projekty nesoucí ocenění Label by také mohly zkoumat postupy umožňující zvýšit mobilitu vyučujících a pedagogů jazyků, kteří pracují zejména s dospělými účastníky vzdělávání s omezenými příležitostmi. Spojení institucí poskytujících jazykovou výuku by mělo posílit profesní rozvoj a kompetence těchto pedagogů při zajišťování vzdělávání a posilování postavení dospělých účastníků vzdělávání s omezenými příležitostmi.

5. Podpora projektů zaměřených na propojování jazykových a nejazykových obsahů

Využívání cizích jazyků v každodenním životě žáků i mimo jazykové hodiny znamená pro žáky velký přínos a umožňuje jim pochopit komunikační hodnotu jazyka. Pokud jazyk vystoupí ze svých přidělených časů v rozvrhu a zazní i v „nečekaných“ situacích, je to pro žáky jasný signál k tomu, že mají vnímat jazyk jako prostředek ke komunikaci, získávání

informací, nacházení cest k integraci do skupin a komunit, projevem empatie a pochopení situace cizinců atd. Tato priorita cílí na všechny projekty, které vznikají mimo jazykové učebny a mimo hodiny cizích jazyků a které využívají přirozeným způsobem jeden, dva nebo i více cizích jazyků, využívají mateřské jazyky žáků, cizí jazyky, které se žáci učí/naučili mimo školu a zároveň (ale ne nutně) i znalostí učitele/ů.

Obecná kritéria:

1. Komplexní a kreativní přístup

Zapojení všech prvků projektu (studenti, učitelé, výukové metody a materiály) přispívá k identifikaci a plnění potřeb studentů, včetně ověřování jazykových dovedností.

Všechny dostupné zdroje jsou kreativním způsobem využívány k podpoře jazykového vzdělávání od raného věku.

V projektové aktivitách jsou využity výukové metody a přístupy vhodné pro zapojené studenty.

Projektové aktivity jsou založeny na hodnotách Evropské unie a její jazykové rozmanitosti a využívají potenciál, který nabízí (např. přeshraniční kontakty, studium jazyků mezi sousedními zeměmi, rozvoj možností bilingvní výuky) ke zlepšení pochopení jiných kultur prostřednictvím výuky jazyků.

2. Dopad a diseminace (šíření)

Výsledky projektu pomáhají zvyšovat motivaci studentů a učitelů a rozvíjet pozitivní přístup k jazykové rozmanitosti.

Projekt se může stát zdrojem inspirace pro vyučující v dalších zemích a kontextech umožňující využití pro jiné cílové skupiny, jazyky a obory, nebo zahrnovat digitální online nástroje pro výuku jazyků.

Projekt může vést ke kvantitativnímu nebo kvalitativnímu zlepšení výuky a studia jazyků v místním nebo národním kontextu. Z kvantitativního hlediska to může znamenat zapojení několika jazyků, a zejména těch, které jsou méně používané. Z kvalitativního hlediska to může znamenat použití inovativní metodiky jinak než dříve.

Hodnoceny budou jen kompletně a řádně vyplněné a včas odeslané přihlášky. Nedílnou součástí přihlášky je Čestné prohlášení statutárního zástupce. Přihláška musí obsahovat dostatečné a relevantní informace odpovídající kritériím a výše uvedeným prioritám.

Žádat o Evropskou jazykovou cenu Label může pouze instituce, která má právní statut, působí na území ČR a působí v oblasti vzdělávání.

Termín odeslání přihlášky: **do 15.7. 2023** elektronicky na adresu label@dzs.cz.

Formulář přihlášky si můžete stáhnout na webové stránce dzs.cz/program/evropska-jazykova-cena-label.

Hodnocení přihlášek:

Předložené přihlášky na ocenění Evropskou jazykovou cenou Label hodnotí zkušení odborníci z oblasti jazykového vzdělávání. Jsou mezi nimi zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Domu zahraniční spolupráce, České školní inspekce, Národního pedagogického institutu, evropských kulturních institucí a další.

Předložené přihlášky budou hodnoceny ve dvou kolech. V prvním kole členové odborné poroty posoudí, zda doručené přihlášky splňují obecná kritéria a evropské priority. V druhém kole dostanou zástupci nominovaných projektů příležitost představit svůj projekt členům odborné poroty. Druhé kolo proběhne v září 2023, o účasti budou vybraní žadatelé informováni e-mailem. Odborná porota poté rozhodne o udělení Evropské jazykové ceny Label.

Žadatelé nejsou oprávněni nárokovat si udělení ocenění Evropská jazyková cena Label, pokud se odborná porota rozhodne tuto cenu neudělit. Na ocenění Evropská jazyková cena Label není právní nárok.

Konečné výsledky budou zveřejněny na webu DZS.

DZS si vyhrazuje právo na zveřejnění základních informací o oceněných projektech.

Kontakt:

Případné dotazy zasílejte e-mailem na adresu label@dzs.cz.

